

Guía Docente

Datos Identificativos					2024/25
Asignatura (*)	Intervención en contextos familiares de risco		Código	652G03015	
Titulación	Grao en Educación Social				
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6	
Idioma	Galego				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Psicoloxía				
Coordinación	García Fernández, Manuel	Correo electrónico	manuel.garcia.fernandez@udc.es		
Profesorado	García Fernández, Manuel	Correo electrónico	manuel.garcia.fernandez@udc.es		
Web					
Descrición xeral	Nesta materia preténdese que o alumnado acade os fundamentos da intervención psicolóxica en contextos familiares convencionais, non convencionais e de risco. O temario estrutúrase nunha parte teórica, onde se presentan cales son os fundamentos dun funcionamento familiar óptimo en canto a vínculos afectivos e estratexias de socialización, e como estas variables poden resultar afectadas en contextos non convencionais e de risco. A parte práctica está formada por temas que son de especial interese para a formación do educador e educadora familiar.				

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
A2	Comprender os supostos e fundamentos históricos, pedagóxicos, psicolóxicos e sociolóxicos da acción socioeducativa e os seus ámbitos de actuación, valorando as súas implicacións.
A5	Identificar e analizar os factores contextuais que afectan os procesos de intervención socioeducativa.
A6	Seleccionar diferentes métodos e técnicas para a planificación e avaliación de programas e servizos.
A7	Aplicar metodoloxías educativas e dinamizadoras da acción socioeducativa.
A9	Deseñar e desenvolver proxectos, programas e servizos nos diferentes campos de intervención profesional promovendo a participación e o desenvolvemento comunitario.
A11	Observar, analizar, interpretar procesos de mediación social, cultural e educativa.
A12	Mediar en situacións de risco e conflito.
A19	Asesorar e supervisar programas, planos, proxectos e centros socioeducativos.
A20	Desenvolver unha disposición favorable ao traballo en contornos multiculturais e plurilingüísticos.
A21	Deseñar e implementar procesos de avaliación de programas e estratexias de intervención socioeducativa en diversos contextos.
B4	Deseñar e impulsar espazos socioeducativos en contextos de diversidade atendendo á igualdade de xénero, á equidade e respecto aos dereitos humanos, favorecendo o empoderamento das persoas e colectivos ubicados en situacións de desvantaxe social.
B5	Capacidade de mostrar actitudes coherentes coas concepcións éticas e deontolóxicas propias da profesión.
B6	Adquirir e dominar habilidades comunicativas que permitan transmitir información, ideas e propostas a diversas audiencias.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecer os procedimentos básicos de intervención en contextos familiares convencionais, non convencionais e de risco	A2		
	A6		
	A19		

Capacidade de observar e escoitar de forma activa	A2 A5 A6 A7 A9 A11 A12 A20 A21	B4 B5 B6	C4
Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional, e de compromiso coa realidade máis próxima		B5	C1
Resolver problemas de forma efectiva	A2 A5 A6 A11 A12 A20 A21	B4 B5 B6	C4
Apreciar as distintas manifestacións da diversidade.	A5 A6 A7 A9 A12 A20 A21	B4 B5 B6	C4
Identificar as dinámicas familiares en contextos convencionais, non convencionais e de risco	A2 A6 A19		

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Dinámicas familiares en contextos convencionais, non convencionais e de risco	1. A familia como contexto de desenvolvemento humano 2. Formación e desenvolvemento dos vínculos afectivos 3. A socialización no contexto familiar 4. O desenvolvemento socioemocional nas familias adoptivas 5. O desenvolvemento nas familias homoparentais 6. Desenvolvemento socioemocional en contextos familiares de risco: os malostratos na familia
2. Ferramentas de uso para a educación familiar	1. Análise das concepcións familiares 2. A observación condutual 3. Ensino de habilidades parentais 4. Habilidades básicas de comunicación terapéutica

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A2	1	0	1
Sesión maxistral	A2 A5 A6 A11 A12 A19 B4	20	42	62

Portafolios do alumno	A7 A9 A20 A21 B5 B6 C1 C4	20	20	40
Recensión bilbiográfica	A5 A6	0	20	20
Proba mixta	A2 A5 A6 A7 A9 A11 C1	1	24	25
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Presentación dos contidos teórico/prácticos e das competencias da materia
Sesión maxistral	Presentación dos contidos teóricos dos temas que conforman a guía docente
Portafolios do alumno	Recollida da información e elaboración dos contidos prácticos dos temas que conforman a guía docente
Recensión bilbiográfica	Lectura dun libro sobre escolas de pais e nais. A recensión engadiráse ó portafolio
Proba mixta	Preguntas tipo de probas de ensaio e/ou preguntas tipo de probas obxectivas

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	As actividades teórico/prácticas poderán supoñer a asistencia a sesións de atención personalizada por parte do alumnado
Portafolios do alumno	(presenciales) ou por email/Teams (para alumnado con dispensa académica)

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Portafolios do alumno	A7 A9 A20 A21 B5 B6 C1 C4	Ata 2,5 puntos sempre que se teña superado a proba mixta	25
Proba mixta	A2 A5 A6 A7 A9 A11 C1	Consistirá nun exame de pregunta curta e/ou tipo test sobre os contidos traballados nas sesións teóricas	75
Outros			

Observacións avaliación

Teranse en conta dúas opcións de avaliación en función da asistencia ou non ás clases interactivas. **Opción A:** Alumnado que asiste ás clases interactivas (> 80% de asistencia) Será necesario ter acreditada unha asistencia de polo menos o 80%. Elaborarase un portafolio no que se recollerán os principais contidos traballados nas sesións interactivas. Para a nota final teranse en conta os seguintes aspectos: - Portafolio (25%): Ata 2,5 puntos sempre que se supere a proba obxectiva (exame). - Exame (75%): É necesario superar unha proba de preguntas curtas e/ou tipo test ao finalizar o cuatrimestre. É imprescindible superar o exame para aprobar a materia. O exame corríxese sobre 10 puntos e aplicaráselle o peso que ten no global da materia (75%). Para aprobar o exame haberá que ter un 5 sobre 10. Desta forma, alguén que saque un 5 sobre 10, a súa nota do exame será de 3,75.

A nota final será a suma das dúas notas. Así, á nota do exame (mínimo de 3,75) sumaráselle a nota das clases interactivas. A suma de ambas deberá ser como mínimo de 5 puntos para aprobar a materia. **Opción B:** Alumnado que NON asiste ou ten unha asistencia ás clases interactivas < 80% - A nota final será a nota do exame. - O exame é o 75% da materia. Dado que hai que ter 5 puntos para aprobar a materia, será necesario obter unha nota de 6,7 (sobre 10) para aprobar a materia.

O alumnado que, tendo recoñecida a dispensa académica (solicitude previa na Administración do centro)- tal como se establece na "Norma que regula o réxime de dedicación ao estudo e a permanencia e a progresión dos estudantes de grao e mestrado universitario na Universidade da Coruña" (aprobada en Consello de Goberno de 28 de xuño de 2016)-, o 100% da avaliación será o exame

Implicacións da fraude académica/plaxio na realización das probas ou actividades de avaliación: A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa: o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

Fontes de información

Bibliografía básica	Ávila de Encío, Carmen (2018). La relación de apego y sus posibilidades educativas. Madrid: Narcea. Arranz, E. y Oliva, A. (2010), Desarrollo psicológico en las nuevas estructuras familiares. Madrid: Pirámide. Carrobbles, J. A. (2008). Escuela de padres : guía práctica para evitar problemas de conducta y mejorar el desarrollo infantil. Madrid: Pirámide. Rodrigo, M.J. y Palacios, J. (1998). La familia como contexto de desarrollo humano. Madrid: Pirámide. Rodrigo, M.J. (2015). Manual práctico de parentalidad positiva. Madrid: Síntesis
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Consultar a bibliografía básica e complementaria da materia na plataforma Moodle

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías